

ясно предвидълъ бѫдещностъта: „Сърбия, говори той, ще състави единъ отъ елементитѣ на оня съюзъ отъ свободни господарства, на който е предназначено отъ сѫдбата да испълни празднотата, която ще се създаде при исчезванието на оттоманска империя изъ Европа. И европейската политика нѣма другъ завѣтъ“. По нататъкъ, той прибавя, — и това е него-вата послѣдня дума: „Азъ би се сражавалъ съ любовъ заедно съ тоя нарождающи се народъ за свобода, която предвѣшава такова благополучие“. Ето благородни чувства, които преди петдесетъ години възвишили душите и които подбудили Бай-рона да си даде живота за освобождението на Гърция. Сега сърдцето на Европа истинело. И тѣзи думи за право и свобода не възбуджатъ вече отзивъ. Когато нѣкой народъ възстава, — то курса на борсата пада! „Стига имъ! Това вече не се тегли! Да ги върнатъ пакъ подъ игото“! — ето думите, които се чуватъ, и послѣ захващатъ да благославятъ мечътъ, върховната власть на турчина, на когото предоставятъ да възстанови реда.

Огъ Ветренъ до Татаръ-Пазарджикъ ний вървехме йошѣ три часа по плодоносната и добре обработена равнина. Лозята се замѣниха съ ечемени, овесени и царевични ниви. Но пшеница имаше малко, а картофи съвсѣмъ нѣмаше. И това е радостно, тѣй като картофите, които представляватъ една отъ главните части на храната въ всичката прибалтийска равнина, изобщо можи да се кажи, сѫ само посрѣдственна храна, които, вслѣдствие своята низка цѣна, само благоприятствоватъ за намаляване на работната плата. Надѣсно отъ настъ се възвишивали величествените и мрачни височини на Родопските пла-нини, нѣкои върхове на които биле покриги съ снѣгъ. А при полите имъ, отвѣдъ Марица, се разстилала Бѣловската гора. Азъ бѣхъ поразенъ съ голѣмото количество могили, които се виждаха по пътя; но тѣ се срѣщатъ въ голѣмо количество по цѣла Бѣлгария. Впрочемъ никадѣ хората не сѫ истрѣбвали тѣй единъ другиго, както тукъ! Нѣкои отъ тѣзи могили биле раскопани и тамъ намѣрили старо оружжие, което се относя къмъ различни епохи. За тѣзи могили у Тракийцитѣ споменува Хе-